

Похила Я. Сучасні підходи та особливості організації освітнього процесу з використанням змішаних форм навчання.

Стаття присвячена змішаному навчанню як оптимальній формі сучасної освіти, основою модернізації та водночас перспективним вектором розвитку якої є застосування інформаційно-комунікативних технологій. Визначаються термінологічні варіанти для дефініції поняття змішане навчання; окреслюється коло проблем при розробці моделей змішаного навчання; розкриваються основні характеристики змішаного навчання (гнучкість, мобільність, доступність).

Ключові слова: електронне навчання; заклад освіти; змішане навчання; соціальна взаємодія.

Pokhyla Ya. Current approaches and peculiarities of the organization of the illumination process with various mixed forms of beginning.

The article is devoted to a mixed science as the optimal form of daily illumination, the basis of modernization and, at the same time, a promising vector for the development of the stagnation of information and communication technologies. Terminological options are identified for the definition of the concept of mixed science; a number of problems arise in the development of models of mixed learning; The main characteristics of the mixed product are revealed (flexibility, mobility, accessibility).

Key words: electronic learning; pledge to illuminate; mixed up; social interaction.

УДК 37.016:378.016

СЛАВГОРОДСЬКИЙ Владислав

**РОЗГЛЯД ДЕЯКИХ ПИТАНЬ ЩОДО СКЛАДАННЯ ПРОГРАМ
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА РОБОЧИХ ПРОГРАМ
КРЕДИТНИХ МОДУЛІВ**

Загальні положення щодо складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів. Згідно з «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» [Наказ Міністерства освіти України від 02.06.1993 р. № 161] програма навчальної дисципліни є нормативним документом, яка визначає місце та її мету в структурі підготовки фахівця, очікувані результати навчання у вигляді структури знань та вмінь, містить виклад структурованого змісту навчальної дисципліни, обсяг (навчальний час на її засвоєння) та вид підсумкового контролю, перелік рекомендованих підручників, інших дидактичних та методичних матеріалів.

У вищій школі існують такі типи програм навчальних дисциплін [Закон України «Про вищу освіту»]:

– програма варіативної навчальної дисципліни (за вибором ВНЗ або за вибором студентів) – складова варіативної частини ОПП стандарту вищої освіти вищого навчального закладу;

– програма нормативної навчальної дисципліни (типова програма) – складова нормативної частини освітньо-професійної програми підготовки (ОПП) Галузевого стандарту вищої освіти;

– робоча програма кредитного (семестрового) модуля.

Кредитний модуль (модуль ECTS, семестровий модуль) – частина багато семестрової навчальної дисципліни, що вивчається у певному (конкретному) семестрі. За умови засвоєння кредитного модуля студент отримує залікові кредити європейської системи залікових кредитів (ECTS – European Credit Transfer System).

Вимоги до структури програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів визначені наказом Міністерства освіти і науки України від 29.03.2012 р. № 384 «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації» (у редакції наказу МОН України від 05.06.2013 р. № 683).

Якщо у викладача виникають питання, як розробляти робочі програми для навчальних дисциплін, Він може скористатись довідниковою літературою. Наприклад, у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» були розроблені відповідні методичні вказівки [1].

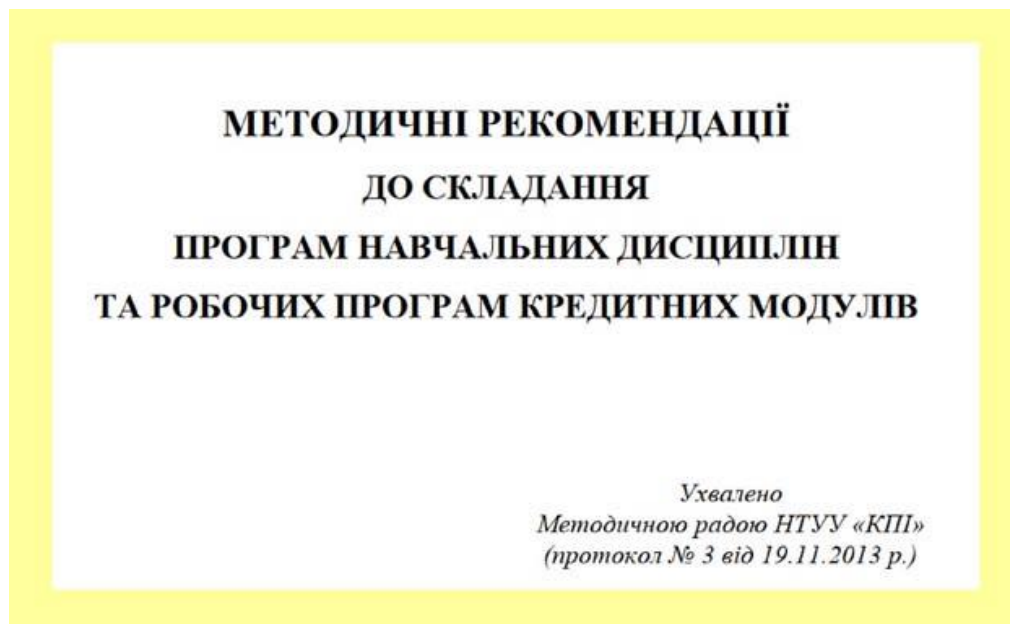

Рис. 1. Обкладинка методичних рекомендації до складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів [1]

Що включає в себе послідовність розробки навчальної програми.

Курсові плани для навчальних предметів створюють висококваліфіковані науково-педагогічні працівники відповідних факультетів університету, і завідувачі кафедр несуть відповідальність за цей процес.

З метою забезпечення цілісності навчального матеріалу, професійної спрямованості змісту навчання та уникнення можливого дублювання, методична комісія інституту (факультету), відповідальна за певні спеціальності, ретельно розглядає програму навчальних дисциплін. Після схвалення методичною комісією факультету (інституту), програма курсу отримує затвердження від «замовника» – декана факультету (директора інституту).

Навчальні програми загально університетських гуманітарних і соціально-економічних дисциплін, а також програми загальних предметів для магістерської підготовки, розробляються профільними кафедрами, проходять обговорення та рекомендації Методичною радою університету та отримують затвердження від першого проректора.

Програми навчальних дисциплін у природничо-науковому циклі та певних предметів у циклі професійної та практичної підготовки повинні бути об'єднані в межах одного чи кількох напрямів підготовки. Відповідно, програми гуманітарних і соціально-економічних дисциплін мають бути стандартизованими у межах однієї чи кількох галузей знань. Особливості та необхідні доповнення для конкретної спеціальності чи форми навчання повинні бути враховані у робочій програмі кредитного модуля.

Навчальні програми всіх предметів з відповідних навчальних планів увійшли до комплексу навчально-методичної документації, що належить до сфери управління деканату та випускової кафедри.

При розробленні програм навчальних дисциплін необхідно враховувати передові досягнення та перспективні напрями розвитку відповідної науки та технічної галузі. Важливо забезпечити наступність та необхідні міждисциплінарні зв'язки, стимулювати мотивацію студентів, сприяти вихованню зацікавленості у вивченні предмету та розумінню суспільної важливості власної праці. У процесі розроблення програм також може бути корисною послідовність етапів для розроблення робочих програм кредитних модулів.

Перший етап розробки вимагає чіткого визначення призначення навчальної дисципліни у формуванні професійних навичок фахівця та об'єктів її вивчення. Це включає аналіз освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) майбутнього фахівця та встановлення вимог, які можна задовольнити під час вивчення даної дисципліни. Мета вивчення предмету повинна бути представлена як система компетентностей і типових завдань, що відповідають професійній діяльності. Формулювання цілей навчальної дисципліни має визначити загальні очікувані результати навчання з цього предмету.

Другий етап формування програми навчальної дисципліни зосереджений на визначенні її складу та структури. Основними компонентами, що визначають структуру дисципліни, є об'єкт та предмет вивчення, їх взаємозв'язок з професійною діяльністю фахівця та розгляд міждисциплінарних зв'язків.

Розподіл матеріалу навчальної дисципліни на розділи та теми ґрунтується на відборі необхідної та достатньої інформації, що потрібна для досягнення визначеної на попередньому етапі мети цієї дисципліни.

Структурування дисципліни пов'язане з виявленням внутрішніх зв'язків. Засновуючись на взаємозв'язках між темами, проводиться систематизація матеріалу, виявлення відсутніх чи надмірних елементів, забезпечення логічності та послідовності у вивченні тем. Структура навчальної дисципліни відображається у вмісті програми навчального матеріалу.

Третій етап роботи спрямований на визначення очікуваних результатів навчання, які формуються як завдання для даної навчальної дисципліни. Ці завдання повинні бути представлені як комплекс знань, вмінь та практичного досвіду з вказівкою на конкретний рівень їхньої освоєння (відповідно до Освітньо-професійних програм).

Результати навчання мають бути сформульовані таким чином, щоб після завершення освітньої програми можна було оцінити досягнення запланованих цілей. Чітке визначення вимог до очікуваних результатів навчання є основою для подальшого структурування практичних занять, лабораторних робіт, комп'ютерних практикумів, індивідуальних завдань і самостійної роботи студентів протягом семестру.

Четвертий етап включає визначення цілей та завдань, а також планування практичних занять, семінарів, лабораторних робіт та комп'ютерних практикумів. Під час створення цих занять важливо враховувати рівень сформованості необхідних навичок і практичного досвіду, а також особливості кожного виду навчальних занять, які визначені у відповідних правилах та регуляціях, наприклад, в таких як «Положення про організацію навчального процесу в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

П'ятий етап розробки програм пов'язаний з установленням обсягу та змісту самостійної роботи студентів, включаючи семестрові індивідуальні завдання та час, необхідний для їх виконання, з урахуванням рівня складності та обсягу завдань.

Для забезпечення ефективності самостійної роботи студентів необхідно чітко планувати цей процес, розширювати види завдань, підсилювати їх професійну спрямованість та сприяти формуванню досвіду самостійної праці.

Шостий етап включає визначення методів контролю й оцінювання, їх розподіл за темами. Важливо чітко визначити мету та завдання цих заходів, розробити завдання для оцінки рівня засвоєння студентами

матеріалу, їхніх вмінь та набутого досвіду, передбачених програмою навчального курсу.

Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають уміння та досвід їх практичного застосування.

Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому викладач організує дискусію з попередньо визначених проблем з метою поглиблення знань теоретичного матеріалу, формування уміння та досвіду вести наукову дискусію тощо.

Лабораторне заняття – вид навчального заняття, на якому студент під керівництвом викладача проводить натурні або імітаційні експерименти, дослідження з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень, набуває уміння та досвід роботи з лабораторним обладнанням, оснащенням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, оволодіває методикою експериментальних досліджень в конкретній предметній галузі та обробки отриманих результатів.

Комп'ютерний практикум – вид практичного заняття, на якому викладач організує індивідуальну роботу студентів на ПЕОМ з метою формування уміння, набуття досвіду практичного використання певних оболонок, програм тощо.

Структура програми навчальної дисципліни. У вступній частині програми навчальної дисципліни надається зв'язок із відповідною освітньо-професійною програмою (ОПП) та вказується включення даної дисципліни до конкретного циклу підготовки. У бакалаврській частині ОПП навчальні предмети поділяються на три цикли: гуманітарно-соціальної підготовки, математично-природничої підготовки, професійно-практичної підготовки (для окремих галузей знань може застосовуватися інша класифікація циклів). Навчальні предмети у вибірковій частині ОПП поділяються на цикли: вибору ЗВО та вільного вибору студентів.

Предмети в освітньо-професійних програмах для спеціалістів та магістрів розділяються на три цикли: професійної та практичної підготовки, вибору ВНЗ для самостійного вибору, а також вільного вибору студентів.

Суть навчальної дисципліни визначається через характеристики та властивості узагальненого об'єкта чи об'єктів, які вивчаються в рамках цієї дисципліни.

Вказується роль навчальної дисципліни у програмі формування фахівця через перерахування предметів, які передують їй, а також тих, що вона підготує чи для яких надає підтримку.

У відділі «Мета та завдання навчальної дисципліни» необхідно чітко визначити очікувані результати навчання. Мета формулюється через систему здібностей (компетентностей), які студент має продемонструвати після вивчення дисципліни. Рекомендується користуватися формулою

«компетентність» = «діяльність» + «об'єкт діяльності» для уточнення цих здібностей.

Наприклад: «вміння використовувати методи математичного аналізу для інженерних розрахунків», «навички розрахунків електричних колів...», «здатність аналізувати економічні (соціальні) процеси», «уміння проектувати технологічні процеси виробництва...», «здатність ефективно засвоювати навчальні предмети...» і так далі.

Основні цілі навчальної дисципліни відображаються через систему знань, вмінь і необхідного досвіду, з вказівкою на рівень їхньої освоєності. Це допомагає визначити очікувані результати навчання та сприяти створенню засобів для їхньої оцінки та контролю.

У розділі «Структура навчальної дисципліни» програми вказується загальна кількість годин (у кредитах ECTS та годинах) для вивчення теми, а також перелік кредитних модулів, включаючи курсові проекти та завдання. У таблиці наведено рекомендоване розподіл часу для різних видів занять, які проводяться у різних формах навчання, а також означено вид семестрового контролю (екзамен, диференційований залік, залік).

У розділі «Зміст навчальної дисципліни» подається послідовний та систематичний перелік ключових питань, який має логічну структуру та педагогічне обґрунтування. Цей перелік може бути розподілений на кредитні модулі (якщо передбачається вивчення дисципліни протягом декількох семестрів) та розділи для кращого організаційного викладу матеріалу.

У розділах «Рекомендована тематика практичних (семінарських) занять» та «Рекомендована тематика лабораторних робіт (комп'ютерного практикуму)» наводяться основні мети практичних (семінарських) занять та лабораторних робіт (або комп'ютерного практикуму) разом із їхнім наближеним переліком.

У розділі «Рекомендовані індивідуальні завдання» висуюються пропозиції щодо індивідуальних завдань на семестр, такі як курсові проекти, роботи, розрахункові та графічні завдання, реферати, аналітичні огляди, домашні контрольні завдання тощо. Для кожного з них уточнюються мета завдання та орієнтована тематика.

У розділі «Рекомендована література» надається перелік інформаційно-методичного забезпечення навчальної дисципліни (у тому числі інформаційні ресурси), який складається за ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

У розділі «Засоби діагностики результатів навчання» рекомендується вибір діагностичних інструментів з урахуванням конкретних характеристик запланованих результатів навчання. Серед рекомендованих засобів діагностики можуть бути екзаменаційні білети з теоретичними та практичними завданнями, комплексні або ситуативні завдання, тести та інші.

У розділі «Методичні рекомендації» необхідно дати поради авторів програми щодо особливостей складання робочих програм кредитних модулів для різних спеціальностей та форм навчання.

На кафедрі професійної освіти, ресторанного та туристичного бізнесу навчально-науковий інститут технологій і торгівлі також здійснюється робота у галузі освіти яка стосується розробки та впровадження нових дисциплін, в тому числі пов'язаних з транспортною галуззю, що також повинно сприяти підвищенню якості навчального процесу [5 - 23].

Висновки. 1. Висвітлені «Загальні положення щодо створення до складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів». Вони базуються на «Положеннях про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» [Наказ Міністерства освіти України від 02.06.1993 р. № 161] програма навчальної дисципліни є нормативним документом, яка визначає місце та її мету в структурі підготовки фахівця, очікувані результати навчання у вигляді структури знань та вмінь, містить виклад структурованого змісту навчальної дисципліни, обсяг (навчальний час на її засвоєння) та вид підсумкового контролю, перелік рекомендованих підручників, інших дидактичних та методичних матеріалів.

2. Вказано, що навчальні програми загальноуніверситетських гуманітарних і соціально-економічних дисциплін, а також програми загальних предметів для магістерської підготовки, розробляються профільними кафедрами, проходять обговорення та рекомендації Методичною радою університету та отримують затвердження від першого проректора.

3. Відзначено, що у вступній частині програми навчальної дисципліни надається зв'язок із відповідною освітньо-професійною програмою (ОПП) та вказується включення даної дисципліни до конкретного циклу підготовки. У бакалаврській частині ОПП навчальні предмети поділяються на три цикли: гуманітарно-соціальної підготовки, математично-природничої підготовки, професійно-практичної підготовки (для окремих галузей знань може застосовуватися інша класифікація циклів). Навчальні предмети у вибірковій частині ОПП поділяються на цикли: вибору ВНЗ та вільного вибору студентів.

Список використаної літератури

1. Методичні рекомендації до складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів [Текст] / Уклад. В. П. Головенкін. – 4-е вид., перероб. і доп. – К.: НТУУ «КПІ», 2014. – 32 с.
2. Етапи розробки навчального курсу. URL: https://stud.com.ua/85601/psihologiya/etapi_rozrobki_navchalnogo_kursu_kul_tura_samoorganizatsiyi_diyalnosti_vikladacha_psihologiyi.
3. МОН № 1/9-434 від 09.07.18 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/61422.
3. Закон України. Про освіту. (Прийняття від 05.09.2017. Набрання

чинності 28.09.2017). URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2231>. 4. Закон України. Про вищу освіту. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004). URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2231>. 5. **Колесніков В.О., Гаврилюк М. Р., Бикадорова Н. О., Колеснікова Є. Б.** Приклади застосування та впровадження нових технологій в транспортній галузі та енергомашинобудуванні. Частина 1. Змащувальні матеріали. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: Х-та міжн. науково-практичн. конф., 14–15 квітня 2022 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2022. С. 139–146. 6. **Balyts'kyi, O. I., Kolesnikov, V. O.** Investigation of wear products of high-nitrogen manganese steels. Materials Science. Volume 45, Issue 4, July 2009, Pages 576-581. DOI: 10.1007/s11003-010-9216-1. 7. **Balyts'kyi, O. I., Kolesnikov, V. O.** Investigation of the wear products of austenitic manganese cast irons. Materials Science. Volume 40, Issue 1, January 2004, Pages 78-82. DOI: 10.1023/B:MASC.0000042788.19429.a1. 8. **Balitskii, O. A.; Kolesnikov, V. O.; Balitskii, A. I.; Elias, J. J.; Havrylyuk, M. R.** Hydrogen effect on the high-nickel surface steel properties during machining and wear with lubricants, Archives of Materials Science and Engineering 104/2 2020, 49–57. 9. **Колесніков В. О., Гаврилюк М. Р., Бикадорова Н. О., Колеснікова Є. Б.** Розпізнавання зображень частинок зношування як інструменту для технічної діагностики в транспортній галузі та енергомашинобудуванні. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку науки та освіти: І Всеукраїнська міждисциплінарна науково-практичн. конф., 27-28 квітня 2022 р. Полтава: матеріали. Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2022. С. 205–208. 10. **Балицький О. І., Колесніков В. О., Бикадорова Н. О., Рожкова А. Ю.** Комп'ютерне моделювання ортогонального точіння жароміцного нікелевого сплаву. Нові сталі та сплави і методи їх оброблення для підвищення надійності та довговічності виробів: XV-та міжн. науково-практичн. конф., 8–9 листопада 2022 р.: зб. наук. праць. Запоріжжя: Національний університет Запорізька політехніка з УкрНДІСпецСталь, 2022. С. 84–86. 11. **Бикадорова Н. О., Бурдун В. В., Сидоренко Р.С.** Комп'ютерне моделювання як метод підвищення безпеки на транспорті. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 38–42. ISBN 978-966-641-929-6. 12. **Бурдун В. В., Бикадорова Н. О.; Хорошевський О. О.** Приклад заміни ремня ГРМ на автомобілі Ford Escort. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 58–62. ISBN 978-966-641-929-6. 13. **Калембет М. В.; Слободенюк С. М.; Бикадорова Н. О.** Розгляд деяких причин виходу з ладу двигунів у автомобілів Volkswagen Passat B5. Стислий приклад ремонтних робіт. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 139–144. ISBN 978-966-641-929-6. 14. **Бурдун В. В., Колесніков В. О.** Сучасний

науковий стан та деякі підходи для розробки навчальної дисципліни «Трибологія». Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 63–66. ISBN 978-966-641-929-6. **14.** Конспект лекцій з дисципліни «Триботехніка. Частина 1», для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 015.38 «Професійна освіта» освітньої-професійної програми «Транспорт» / **В. О. Колесніков** ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 132 с. **15. Бикадорова Наталія, Калембет Максим, Слободенюк Станіслав.** Деякі причини виходу з ладу двигуна Volkswagen Passat. Стислий приклад ремонтних робіт. Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи: III Міжн. науково-практичн. конф., 20-21 березня 2023 року: матеріали. Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. С. 377-380. ISBN 978-617-8016-78-4. **16. Віктор Васильович Бурдун, Валерій Олександрович Колесніков, Наталія Олексіївна Бикадорова.** Перспективи та необхідність застосування сучасних комп'ютерних програмних комплексів в навчальному процесі для підготовки фахівців в транспортній галузі. Збірник тез доповідей III-ї Міжнародної науково-технічної конференції «Перспективи розвитку машинобудування та транспорту – 2023». 01.06.2023 – 03.06.2023: Збірник тез – Вінниця: ВНТУ. – 2023. – С.442-443. ISBN 978-966-641-935-7. **17. В. В. Бурдун, В. О. Колесніков, Н. О. Бикадорова.** Сучасні виклики при викладанні дисциплін в транспортній галузі. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 94-95 **18.** Технологія конструкційних матеріалів та матеріалознавство: методичні рекомендації з конспектом лекцій до виконання контрольних та модульних робіт для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, денної та заочної форм навчання спеціальності 015 «Професійна освіта» освітньої-професійної програми «Транспорт» / **В. О. Колесніков**; Держ. закл. «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 136 с. **19.** Гібридні та електричні транспортні засоби. Підрозділ: «Водневий транспорт та водневі технології»: конспект лекцій з дисципліни «Гібридні та електричні транспортні засоби», для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 015.38 «Професійна освіта» освітньої-професійної програми «Транспорт»/ **В. О. Колесніков**; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 118 с. **20. А. В. Павліченко, В. О. Колесніков.** Деякі особливості та проблеми при викладанні спецкурсу «Основи матеріалознавства» під час підготовки слюсарів з ремонту колісних транспортних засобів. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного

транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 258-259. ISBN 978-966-641-950-0. 21. **Н. О. Бикадорова, В. О. Колесніков, В. В. Бурдун, В. О. Балицька.** Застосування комп'ютерного моделювання як метод підвищення безпеки на транспорті. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 60-62. ISBN 978-966-641-950-0. 22. **А. Ю. Рожкова, В. В. Бурдун, О. О. Ревякіна, Н. О. Бикадорова, Л. О. Васецька.** Застосування комп'ютерного забезпечення та моделювання для автономних транспортних засобів. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 306-307. ISBN 978-966-641-950-0. 27. 23. **В. С. Славгородський, В. О. Колесніков** Розробка методичного забезпечення дисципліни «Електротехніка з основами промислової електроніки» при підготовці слюсаря з ремонту колісних транспортних засобів. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 323-324. ISBN 978-966-641-950-0.

Славгородський В. Розгляд деяких питань щодо створення до складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів.

В роботі висвітлені «Загальні положення щодо створення до складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів». Вони базуються на «Положеннях про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» [Наказ Міністерства освіти України від 02.06.1993 р. № 161] програма навчальної дисципліни є нормативним документом, яка визначає місце та її мету в структурі підготовки фахівця, очікувані результати навчання у вигляді структури знань та вмінь, містить виклад структурованого змісту навчальної дисципліни, обсяг (навчальний час на її засвоєння) та вид підсумкового контролю, перелік рекомендованих підручників, інших дидактичних та методичних матеріалів. Вказано, що навчальні програми загальноуніверситетських гуманітарних і соціально-економічних дисциплін, а також програми загальних предметів для магістерської підготовки, розробляються профільними кафедрами, проходять обговорення та рекомендації Методичною радою університету та отримують затвердження від першого проректора. Відзначено, що у вступній частині програми навчальної дисципліни надається зв'язок із відповідною освітньо-професійною програмою (ОПП) та вказується включення даної дисципліни до конкретного циклу підготовки. У бакалаврській частині ОПП навчальні предмети поділяються на три цикли: гуманітарно-соціальної підготовки, математично-природничої підготовки, професійно-практичної підготовки (для окремих галузей знань може застосовуватися інша класифікація циклів). Навчальні

предмети у вибірковій частині ОПП поділяються на цикли: вибору ЗВО та вільного вибору студентів.

Ключові слова: педагогіка, дисципліна, робоча програма, кредитний модуль.

Slavhorods'kyi V. Consideration of some issues related to the creation of programs of academic disciplines and work programs of credit modules before the programs are drawn up. The paper highlights the "General Provisions for the Creation of Discipline Programs and Credit Module Work Programs". They are based on the "Regulations on the Organization of the Educational Process in Higher Education Institutions" [Order of the Ministry of Education of Ukraine of 02.06.1993, No. 161]. The program of a discipline is a regulatory document which determines the place and purpose of the discipline in the structure of specialist training, the expected learning outcomes in the form of a structure of knowledge and skills, contains a statement of the structured content of the discipline, the volume (study time for its mastering) and the type of final control, a list of recommended textbooks and other didactic and methodological materials. It is indicated that the curricula of university-wide humanities and socio-economic disciplines, as well as the curricula of general subjects for master's training, are developed by specialized departments, discussed and recommended by the Methodological Council of the University and approved by the first vice-rector. It is noted that the introductory part of the program of the discipline provides a link to the relevant educational and professional program (EPP) and indicates the inclusion of this discipline in a specific training cycle. In the bachelor's part of the EPP, academic subjects are divided into three cycles: humanitarian and social training, mathematical and natural training, and vocational and practical training (for certain fields of knowledge, a different classification of cycles may be used). Academic subjects in the elective part of the EPP are divided into cycles: university choice and free choice of students..

Key words: pedagogy, pedagogy, discipline, work program, credit module.

УДК 37.018.43:377.36

ТРОЩІЙ Артем

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У зв'язку зі стрімким розвитком інформаційних технологій та змінами у сучасному освітньому середовищі, дистанційна освіта стала необхідною складовою освітнього процесу у закладах освіти. Легка доступність до інноваційної галузі освіти дозволяє забезпечити доступ до знань, незалежно від місцезнаходження. Однак впровадження

Науковий пошук МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць
здобувачів вищої освіти

№ 1

2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

НАУКОВИЙ ПОШУК МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

№ 1 (2024)

Збірник наукових праць здобувачів вищої освіти

Полтава
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
2024

У збірнику наукових праць представлені результати наукових досліджень здобувачів вищої освіти Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» з технологічної та професійної освіти, туризму та готельно-ресторанної справи.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради
Державного закладу «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»
(протокол №8 від 01.03.2024 р.)

Редакційна колегія:

Головний редактор

канд. пед. наук, доц. Бурдун В. В.

Члени редколегії:

канд. пед. наук, доц. Каролоп О. О.

канд. пед. наук, доц. Скібіна О. В.

канд. техн. наук, доц. Колесніков В. О.

асистент Рожкова А. Ю.

Відповідальний
за випуск:

канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри
професійної освіти, ресторанного і туристичного
бізнесу Бурдун В. В.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів, за виклад, зміст і достовірність яких відповідальні автори публікацій.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» заборонено.

ЗМІСТ

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

1. Багатський Антон Роль вмінь у досягненні професійної компетентності майбутніх фахівців	5
2. Базилевський Тарас Дослідження формальної, неформальної та інформальної освіти під час формування професійної компетентності дорослих осіб	11
3. Верещаєва Дарія Вплив мультимедійних засобів на процес фахової підготовки здобувачів професійної освіти	18
4. Волинцов Роман Сучасний стан проблеми формування та розвитку інноваційного освітнього середовища в закладах середньої професійної освіти	27
5. Ізятів Олександр Розвиток професійно-орієнтованої креативності в педагогічній освіті: ключ до адаптації та самореалізації майбутніх інженерів-педагогів	35
6. Ковальов Кирило Квест-гра як технологія інтерактивного навчання при формуванні дослідницької активності учнів	43
7. Костін Дмитро Толерантність в контексті педагогічної культури фахівця з професійної освіти	50
8. Криушичев Дмитро Деякі підходи щодо розробки методології викладання дисципліни «Триботехніка»	57
9. Лебідь Нікіта Використання тренінгу як інтерактивної форми навчання при підготовці викладачів закладів професійної освіти	64
10. Миршевий Данило Педагогічні технології у досягненні освітніх результатів учнів на уроках виробничого навчання	69
11. Наточій Дарія Методологічні основи викладання курсу «устаткування галузі» в навчальному процесі підготовки молодшого бакалавру спеціальності 181 Харчові технології	75
12. Павліченко Андрій Вимоги та деякі підходи щодо навчально-методичного забезпечення дисципліни у ЗВО для навчання фахівців у сфері транспортної галузі	85
13. Павліченко Андрій Взаємозв'язок дисципліни «основи матеріалознавства» зі спеціальністю «Транспорт» та професійною діяльністю	94

14. **Похила Ярослав** Сучасні підходи та особливості організації освітнього процесу з використанням змішаних форм навчання 107
15. **Славгородський Владислав** Розгляд деяких питань щодо створення до складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів 114
16. **Трошій Артем** Особливості організації дистанційної освіти в сучасному закладі професійної освіти 124
17. **Чафонова Аліна** Позитивний та негативний вплив інформаційно-комунікативних технологій на освітній процес 132

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

18. **Буренок Яна** Активізація пізнавальної діяльності учнів під час викладання модулю «Дизайн сучасного одягу» на уроках технологій 138
19. **Горбунов Едуард** Розвиток технічної творчості учнів у позашкільній освіті 144
20. **Душко Ангеліна** Розвиток творчих здібностей учнів на уроках технологій 151
21. **Лебединець Володимир** Застосування активних та інтерактивних методів навчання на уроках технологій 155

ІННОВАЦІЇ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

22. **Бірток Ванесса** Етапи формування стратегії розвитку туристичного підприємства 161
23. **Бірток Ферец** Управління внутрішнім середовищем туристичних підприємств 170
24. **Єфименко Назар** Сутність та зміст стратегічного управління в туристичних підприємствах 179
25. **Кулінічева Дар'я** Перспективи розвитку ресторанної справи в Україні на сучасному етапі 186

Відомості про авторів

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

1. **БАГАТСЬКИЙ Антон Ігорович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.38 Професійна освіта (Транспорт) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Скібіна Олена Володимирівна*
2. **БАЗИЛЕВСЬКИЙ Тарас Олександрович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка технічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Васецька Лариса Олександрівна*
3. **ВЕРЕЩАСЬВА Дарія Олександрівна** – здобувачка вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка технічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Ревякіна Ольга Олександрівна*
4. **ВОЛИНЦОВ Роман Олексійович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка технічних наук, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Гіренко Наталія Ігорівна*
5. **ІЗЯТОВ Олександр Павлович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.38 Професійна освіта (Транспорт) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка технічних наук, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Гіренко Наталія Ігорівна*

6. **КОВАЛЬОВ Кирило Юрійович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Скібіна Олена Володимирівна*
7. **КОСТІН Дмитро Костянтинович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – старша викладачка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Бикадорова Наталія Олексіївна*
8. **КРИУШИЧЕВ Дмитро Сергійович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.38 Професійна освіта (Транспорт) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу – *Колесніков Валерій Олександрович*
9. **ЛЕБІДЬ Нікіта Володимирович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Бурдун Віктор Васильович*
10. **МИРШНЕВИЙ Данило Олександрович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Скібіна Олена Володимирівна*

11. **НАТОЧІЙ Дарія Юріївна** – здобувачка вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка технічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Луценко Марина Василівна*
12. **ПАВЛІЧЕНКО Андрій Володимирович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.38 Професійна освіта (Транспорт) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – старша викладачка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Бикадорова Наталя Олексіївна*
13. **ПАВЛІЧЕНКО Андрій Володимирович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.38 Професійна освіта (Транспорт) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Колесніков Валерій Олександрович*.
14. **ПОХИЛА Ярослав Юрійович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка технічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Васецька Лариса Олександрівна*
15. **СЛАВГОРОДСЬКИЙ Владислав Сергійович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.38 Професійна освіта (Транспорт) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу – *Колесніков Валерій Олександрович*
16. **ТРОЩІЙ Артем Олександрович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.38 Професійна освіта (Транспорт) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Бурдун Віктор Васильович*

17. **ЧАФАНОВА Аліна Андріївна** – здобувачка вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Науковий керівник – старша викладачка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Бикадорова Наталя Олексіївна*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

18. **БУРЕНОК Яна Михайлівна** – здобувачка вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Науковий керівник – кандидатка технічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Ревякіна Ольга Олександрівна*

19. **ГОРБУНОВ Едуард Миколайович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Бурдун Віктор Васильович*

20. **ДУШКО Ангеліна Юріївна** – здобувачка вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Науковий керівник – асистентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Рожкова Анастасія Юріївна*

21. **ЛЕБЕДИНЕЦЬ Володимир Валерійович** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Бурдун Віктор Васильович*

ІННОВАЦІЇ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

22. **БІРТОК Ванесса** – здобувачка вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 242 Туризм і рекреація ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Каролоп Олена Олександрівна*
23. **БІРТОК Ференц** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 242 Туризм і рекреація ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Каролоп Олена Олександрівна*
24. **ЄФИМЕНКО Назар** – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 242 Туризм і рекреація ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Каролоп Олена Олександрівна*
25. **КУЛІНІЧЕВА Дар'я** – здобувачка вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науковий керівник – кандидатка економічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу *Гринюк Наталія Андріївна*

Наукове видання

**НАУКОВИЙ ПОШУК
МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ**

Збірник наукових праць здобувачів вищої освіти

№ 1, 2024

Відповідальний за випуск:

канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри професійної освіти,
ресторанного і туристичного бізнесу Бурдун В. В.

Здано до склад 1.02.2024 р. Підп. до друку 04.03.2024 р.
Формат 60х84 1/8. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.
Друк ризографічний. Ум. друк. арк. 11,98. Наклад 100 прим. Зам. № 32/24.

Видавець:

Видавництво Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
вул. Ковалю, 3, м. Полтава, Полтавська область, 36003
тел: +38 095-105-6005; e-mail: mail@luguniv.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009.

Список використаної літератури

REFERENCE

1. Методичні рекомендації до складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів [Текст] / Уклад. В. П. Головенкін. – 4-е вид., перероб. і доп. – К.: НТУУ «КПІ», 2014. – 32 с.
2. Етапи розробки навчального курсу. URL: https://stud.com.ua/85601/psihologiya/etapi_rozrobki_navchalnogo_kursu_kultura_samoorganizatsiyi_diyalnosti_vikladacha_psihologiyi. 3. МОН № 1/9-434 від 09.07.18 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/61422.
3. Закон України. Про освіту. (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017). URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2231>.
4. Закон України. Про вищу освіту. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004). URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2231>.
5. Колесніков В.О., Гаврилюк М. Р., Бикадорова Н. О., Колеснікова Є. Б. Приклади застосування та впровадження нових технологій в транспортній галузі та енергомашинобудуванні. Частина 1. Змашувальні матеріали. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: Х-та міжн. науково-практичн. конф., 14–15 квітня 2022 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2022. С. 139–146.
6. Balyts'kyi, O. I., Kolesnikov, V. O. Investigation of wear products of high-nitrogen manganese steels. Materials Science. Volume 45, Issue 4, July 2009, Pages 576-581. DOI: 10.1007/s11003-010-9216-1.
7. Balyts'kyi, O. I., Kolesnikov, V. O. Investigation of the wear products of austenitic manganese cast irons. Materials Science. Volume 40, Issue 1, January 2004, Pages 78-82. DOI: 10.1023/B:MASC.0000042788.19429.a1.
8. Balitskii, O. A.; Kolesnikov, V. O.; Balitskii, A. I.; Elias, J. J.; Havrylyuk, M. R. Hydrogen effect on the high-nickel surface steel properties during machining and wear with lubricants, Archives of Materials Science and Engineering 104/2 2020, 49–57.
9. Колесніков В. О., Гаврилюк М. Р., Бикадорова Н. О., Колеснікова Є. Б. Розпізнавання зображень частинок зношування як інструменту для технічної діагностики в транспортній галузі та енергомашинобудуванні. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку науки та освіти: І Всеукраїнська міждисциплінарна науково-практичн. конф., 27-28 квітня 2022 р. Полтава: матеріали. Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2022. С. 205–208.
10. Балицький О. І., Колесніков В. О., Бикадорова Н. О., Рожкова А. Ю. Комп'ютерне моделювання ортогонального точіння жароміцного нікелевого сплаву. Нові сталі та сплави і методи їх оброблення для підвищення надійності та довговічності виробів: XV-та міжн. науково-практичн. конф., 8–9 листопада 2022 р.: зб. наук. праць. Запоріжжя: Національний університет Запорізька політехніка з УкрНДІСпецСталь, 2022. С. 84–86.

11. Бикадорова Н. О., Бурдун В. В., Сидоренко Р.С. Комп'ютерне моделювання як метод підвищення безпеки на транспорті. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 38–42. ISBN 978-966-641-929-6.

12. Бурдун В. В., Бикадорова Н. О.; Хорошевський О. О. Приклад заміни ремня ГРМ на автомобілі Fofd Escort. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 58–62. ISBN 978-966-641-929-6.

13. Калембет М. В.; Слободенюк С. М.; Бикадорова Н. О. Розгляд деяких причин виходу з ладу двигунів у автомобілів Volkswagen Passat B5. Стислий приклад ремонтних робіт. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 139–144. ISBN 978-966-641-929-6.

14. Бурдун В. В., Колесніков В. О. Сучасний науковий стан та деякі підходи для розробки навчальної дисципліни «Трибологія». Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 63–66. ISBN 978-966-641-929-6.

15. Конспект лекцій з дисципліни «Триботехніка. Частина 1», для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 015.38 «Професійна освіта» освітньої-професійної програми «Транспорт» / **В. О. Колесніков** ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 132 с.

16. Бикадорова Наталія, Калембет Максим, Слободенюк Станіслав. Деякі причини виходу з ладу двигуна Volkswagen Passat. Стислий приклад ремонтних робіт. Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи: III Міжн. науково-практичн. конф., 20-21 березня 2023 року: матеріали. Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. С. 377-380. ISBN 978-617-8016-78-4.

17. Віктор Васильович Бурдун, Валерій Олександрович Колесніков, Наталія Олексіївна Бикадорова. Перспективи та необхідність застосування сучасних комп'ютерних програмних комплексів в навчальному процесі для підготовки фахівців в транспортній галузі. Збірник тез доповідей III-ї Міжнародної науково-технічної конференції «Перспективи розвитку машинобудування та транспорту – 2023». 01.06.2023 – 03.06.2023: Збірник тез – Вінниця: ВНТУ. – 2023. – С.442-443. ISBN 978-966-641-935-7.

18. В. В. Бурдун, В. О. Колесніков, Н. О. Бикадорова. Сучасні виклики при викладанні дисциплін в транспортній галузі. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 94-95.

19. Технологія конструкційних матеріалів та матеріалознавство: методичні рекомендації з конспектом лекцій до виконання контрольних та модульних робіт для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, денної та заочної форм навчання спеціальності 015 «Професійна освіта» освітньої-професійної програми «Транспорт» / **В. О. Колесніков**; Держ. закл. «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 136 с.

20. Гібридні та електричні транспортні засоби. Підрозділ: «Водневий транспорт та водневі технології»: конспект лекцій з дисципліни «Гібридні та електричні транспортні засоби», для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 015.38 «Професійна освіта» освітньої-професійної програми «Транспорт»/ **В. О. Колесніков**; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 118 с.

21. А. В. Павліченко, В. О. Колесніков. Деякі особливості та проблеми при викладанні спецкурсу «Основи матеріалознавства» під час підготовки слюсарів з ремонту колісних транспортних засобів. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 258-259. ISBN 978-966-641-950-0.

22. Н. О. Бикадорова, В. О. Колесніков, В. В. Бурдун, В. О. Балицька. Застосування комп'ютерного моделювання як метод підвищення безпеки на транспорті. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 60-62. ISBN 978-966-641-950-0.

23. А. Ю. Рожкова, В. В. Бурдун, О. О. Ревякіна, Н. О. Бикадорова, Л. О. Васецька. Застосування комп'ютерного забезпечення та моделювання для автономних транспортних засобів. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 306-307. ISBN 978-966-641-950-0. 27.

24. В. С. Славгородський, В. О. Колесніков Розробка методичного забезпечення дисципліни «Електротехніка з основами промислової електроніки» при підготовці слюсаря з ремонту колісних транспортних засобів. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 323-324. ISBN 978-966-641-950-0.

REFERENCE

Методичні рекомендації до складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів [Текст] / Уклад. В. П. Головенкін. – 4-е вид., перероб. і доп. – К.: НТУУ «КПІ», 2014. – 32 с.

Етапи розробки навчального курсу. URL: https://stud.com.ua/85601/psihologiya/etapi_rozrobki_navchalnogo_kursu_kultura_samoorganizatsiyi_diyalnosti_vikladacha_psihologiyi. 3. МОН № 1/9-434 від 09.07.18 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/61422.

Закон України. Про освіту. (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017). URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2231>.

Закон України. Про вищу освіту. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004). URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2231>.

Колесніков В.О., Гаврилюк М. Р., Бикадорова Н. О., Колеснікова Є. Б. Приклади застосування та впровадження нових технологій в транспортній галузі та енергомашинобудуванні. Частина 1. Змашувальні матеріали. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: Х-та міжн. науково-практичн. конф., 14–15 квітня 2022 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2022. С. 139–146.

Balyts'kyi, O. I., Kolesnikov, V. O. Investigation of wear products of high-nitrogen manganese steels. Materials Science. Volume 45, Issue 4, July 2009, Pages 576-581. DOI: 10.1007/s11003-010-9216-1.

Balyts'kyi, O. I., Kolesnikov, V. O. Investigation of the wear products of austenitic manganese cast irons. Materials Science. Volume 40, Issue 1, January 2004, Pages 78-82. DOI: 10.1023/B:MASC.0000042788.19429.a1.

Balitskii, O. A.; Kolesnikov, V. O.; Balitskii, A. I.; Elias, J. J.; Havrylyuk, M. R. Hydrogen effect on the high-nickel surface steel properties during machining and wear with lubricants, Archives of Materials Science and Engineering 104/2 2020, 49–57.

Колесніков В. О., Гаврилюк М. Р., Бикадорова Н. О., Колеснікова Є. Б. Розпізнавання зображень частинок зношування як інструменту для технічної діагностики в транспортній галузі та енергомашинобудуванні. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку науки та освіти: І Всеукраїнська міждисциплінарна науково-практичн. конф., 27-28 квітня 2022 р. Полтава: матеріали. Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2022. С. 205–208.

Балицький О. І., Колесніков В. О., Бикадорова Н. О., Рожкова А. Ю. Комп'ютерне моделювання ортогонального точіння жароміцного нікелевого сплаву. Нові сталі та сплави і методи їх оброблення для підвищення надійності та довговічності виробів: XV-та міжн. науково-практичн. конф., 8–9 листопада 2022 р.: зб. наук. праць. Запоріжжя: Національний університет Запорізька політехніка з УкрНДІСпецСталь, 2022. С. 84–86.

Бикадорова Н. О., Бурдун В. В., Сидоренко Р.С. Комп'ютерне моделювання як метод підвищення безпеки на транспорті. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 38–42. ISBN 978-966-641-929-6.

Бурдун В. В., Бикадорова Н. О.; Хорошевський О. О. Приклад заміни ремня ГРМ на автомобілі Fofd Escort. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 58–62. ISBN 978-966-641-929-6.

Калембет М. В.; Слободенюк С. М.; Бикадорова Н. О. Розгляд деяких причин виходу з ладу двигунів у автомобілів Volkswagen Passat B5. Стислий приклад ремонтних робіт. Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 139–144. ISBN 978-966-641-929-6.

Бурдун В. В., Колесніков В. О. Сучасний науковий стан та деякі підходи для розробки навчальної дисципліни «Трибологія». Проблеми і перспективи розвитку автомобільного транспорту: XI-та міжн. науково-практичн. конф., 13–14 квітня 2023 р.: матеріали. Вінниця: ВНТУ, 2023. С. 63–66. ISBN 978-966-641-929-6.

Конспект лекцій з дисципліни «Триботехніка. Частина 1», для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 015.38 «Професійна освіта» освітньої-професійної програми «Транспорт» / **В. О. Колесніков** ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 132 с.

Бикадорова Наталія, Калембет Максим, Слободенюк Станіслав. Деякі причини виходу з ладу двигуна Volkswagen Passat. Стислий приклад ремонтних робіт. Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи: III Міжн. науково-практичн. конф., 20-21 березня 2023 року: матеріали. Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. С. 377-380. ISBN 978-617-8016-78-4.

Віктор Васильович Бурдун, Валерій Олександрович Колесніков, Наталія Олексіївна Бикадорова. Перспективи та необхідність застосування сучасних комп'ютерних програмних комплексів в навчальному процесі для підготовки фахівців в транспортній галузі. Збірник тез доповідей III-ї Міжнародної науково-технічної конференції «Перспективи розвитку машинобудування та транспорту – 2023». 01.06.2023 – 03.06.2023: Збірник тез – Вінниця: ВНТУ. – 2023. – С.442-443. ISBN 978-966-641-935-7.

В. В. Бурдун, В. О. Колесніков, Н. О. Бикадорова. Сучасні виклики при викладанні дисциплін в транспортній галузі. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 94-95.

Технологія конструкційних матеріалів та матеріалознавство: методичні рекомендації з конспектом лекцій до виконання контрольних та модульних робіт для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, денної та заочної форм навчання спеціальності 015 «Професійна освіта» освітньої-професійної програми «Транспорт» / **В. О. Колесніков**; Держ. закл. «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 136 с.

Гібридні та електричні транспортні засоби. Підрозділ: «Водневий транспорт та водневі технології»: конспект лекцій з дисципліни «Гібридні та електричні транспортні засоби», для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 015.38 «Професійна освіта» освітньої-професійної програми «Транспорт»/ **В. О. Колесніков**; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 118 с.

А. В. Павліченко, В. О. Колесніков. Деякі особливості та проблеми при викладанні спецкурсу «Основи матеріалознавства» під час підготовки слюсарів з ремонту колісних транспортних засобів. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 258-259. ISBN 978-966-641-950-0.

Н. О. Бикадорова, В. О. Колесніков, В. В. Бурдун, В. О. Балицька. Застосування комп'ютерного моделювання як метод підвищення безпеки на транспорті. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 60-62. ISBN 978-966-641-950-0.

А. Ю. Рожкова, В. В. Бурдун, О. О. Ревякіна, Н. О. Бикадорова, Л. О. Васецька. Застосування комп'ютерного забезпечення та моделювання для автономних транспортних засобів. XVI Міжнар. наук-практ. конф. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 306-307. ISBN 978-966-641-950-0. 27.

В. С. Славгородський, В. О. Колесніков Розробка методичного забезпечення дисципліни «Електротехніка з основами промислової електроніки» при підготовці слюсаря з ремонту колісних транспортних засобів. «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», Матеріали 23-25 жовтня 2023 року, Вінниця. 2023. С. 323-324. ISBN 978-966-641-950-0.

Колесніков Валерій Олександрович – к.т.н., доцент кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу НН інституту технологій і торгівлі ДЗ "Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка", м. Полтава, м. Лубни, науковий співробітник відділу міцності матеріалів і конструкцій у водневовмісних середовищах Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка Національної академії наук України, м. Львів.

ДЗ "Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка", м. Полтава, м. Лубни

Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України, м. Львів

Вплив водню та воденьовмісних середовищ на властивості сталей та сплавів для енергетичної, енергомашинобудівної та транспортної галузей.

Kolesnikov Valerii Oleksandrovich - PhD in Engineering, Associate Professor of the Department of Professional Education, Restaurant and Tourism Business, Institute of Technology and Trade, Luhansk Taras Shevchenko National University, Poltava, Lubny, Research Scientist at the Department of strength of materials and structures in hydrogen-containing environments, Karpenko Institute of Physics and Mechanics, National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv.

e-mail: kolesnikov197612@gmail.com

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=8918120300>

<https://orcid.org/0000-0003-2010-3368>

<https://publons.com/researcher/1715028/valerii-kolesnikov/>

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=ti-lIzAAAAAJ&hl=uk>

<https://www.researchgate.net/profile/Valerii-Kolesnikov/research>

[http://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-article-BAR0-0033-0024?q=cae0b9c3-e430-40a4-8763-48f75b014327\\$9&qt=IN_PAGE](http://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-article-BAR0-0033-0024?q=cae0b9c3-e430-40a4-8763-48f75b014327$9&qt=IN_PAGE)

<http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/browse?type=author&value=%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%2C+%D0%92. +%D0%9E>

<https://sites.google.com/view/tvip0/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0>

ПАВЛІЧЕНКО Андрій Володимирович – здобувач вищої освіти 2 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 015.38 Професійна освіта (Транспорт) ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Науковий керівник – старша викладачка кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу Бикадорова Наталя Олексіївна

Славгородський Владислав (Колесніков Валерій Олександрович – наук. кер.). Розгляд деяких питань щодо складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів. // Науковий пошук молодих дослідників: Збірник наукових праць здобувачів вищої освіти, № 1 (2024). м. Полтава: Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: Полтава, 2024. С. 114 – 124.

Славгородський Владислав. Розгляд деяких питань щодо складання програм навчальних дисциплін та робочих програм кредитних модулів. // Науковий пошук молодих дослідників: Збірник наукових праць здобувачів вищої освіти, № 1 (2024). м. Полтава: Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: Полтава, 2024. С. 114 – 124.